

LL.B. Semester - 4 (CBCS) Examination**March/April-2025 (As Per Syllabus Year July-2019)****Human Rights Law & Information Technology (Cyber Crime)(Elective)****Time: 2:30 Hours****Marks:70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ માનવ અધિકારોની ઉત્પત્તિ, વિકાસ અને મહત્વની ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતની માનવ અધિકારોના રક્ષણ માટેની ભૂમિકા સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ માનવ અધિકારોની વિવિધ વિચાર શ્રેણીઓ વિગતવાર સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ બંધારણમાં સમાવિષ્ટ મૂળભૂત ફરજો વિશે નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૩ બાળકોના માનવ અધિકારો વિશે વિગતવાર નોંધ લખો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર પંચની રચના અને કાર્યપદ્ધતિ જણાવો.
- પ્રશ્ન-૪ યુનોએ જાહેર કરેલા માનવ અધિકાર વિશે નોંધ લખો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ સાયબર ક્રાઇમની વ્યાખ્યા આપી, સાયબર ક્રાઇમને અસર કરતા પરિબળો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ ટૂંકનોંધમાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- (1) કેદીઓ પ્રત્યે હિંસા
 - (2) ડિજિટલ સહી
 - (3) શરણાર્થીઓના માનવ અધિકાર
 - (4) રાજ્ય માનવ અધિકાર આયોગ

ENGLISH VERSION

- Que-1 Discuss the origin, development and importance of human rights. (14)
OR
- Que-1 Explain the role of the Supreme Court of India in protecting human rights.
- Que-2 Explain in detail the different conceptual categories of human rights. (14)
OR
- Que-2 Write a note about the fundamental duties enshrined in the Constitution.
- Que-3 Write a detailed note on the human rights of Children. (14)
OR
- Que-3 Explain the structure and functioning of the National Human Rights Commission.
- Que-4 Write a note on the human rights declared by the UN. (14)
OR
- Que-4 Define cybercrime and explain the factors that affect cybercrime.
- Que-5 Write any two short notes from the following short notes. (14)
- (1) Violence towards prisoners
 - (2) Digital Signature
 - (3) Human rights of refugees
 - (4) State Human Rights Commission
